

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Resnico zavijajo!

„Slovenec“ se nekaj časa sem zaletuje ob naše deželno gledališče, ter meni, da nam gledališča, prej kot ne zategadelj ker škofje in duhovniki ne zahajajo k predstavam, niti potreba ni! Če pa že mora biti kazališče, naj ga plačajo „kavalirji“. Dasi nam to pisarenje proti gledališču, in za gledališče že preseda, moramo vendar spregovoriti o ti zadevi. Nepremišljeno in hudobno je, če „Slovenec“ trdi, da nam Slovencem gledališča treba ni. Dokazovati, da je ravno nam Slovencem potrebno in koristno, pač ni treba, posebno v tem času ne, ko vidimo, kako blagodejno vpliva ravno naše gledališče na razvoj narodnega mišljenja, in ko skoraj pri vsaki predstavi opazujemo goste, ki prihajajo z dežele, ter se pri lepih slovenskih predstavah utrjujejo v veri, da ni obupati nad našo milo slovenščino, ki še celo na gledališkem odru uspešno tekmuje s tujo nemščino. Gola in čista hudobija pa je, če „Slovenec“ pobožno zavija oči, ter piše, da se je deželno gledališče zgradilo s kmetjskimi žulji, in da za slovensko inteligencijo ni „kavalirsko“, da si pušča nepotrebno gledališče plačevati po bornih kmetih. To je ravno skrajna perfidnost, če se kakor pri družih zadevah, tako tudi pri deželnem gledališču svoj pot trobi v rog, da kmet za gospodo vse plačuje, in da bi letá niti živeti ne mogla, ako bi kmet za njo ne žrtvoval svojih grošev. Tako pisarenje je v toliko hvaležno, da kmetjsko ljudstvo, ki razmer ne pozna in tudi ni v stanu, vsako stvar tako pravično presoditi, kakor bi jo lahko „Slovenčevi“ uredniki presodili, končno vsako besedico, ki se čita v klerikalnem glasilu, vzame za pravo zlato, in to tembolj, ker naši kaplani še vedno po lecah reklamo napravljajo za vse časopise, koje tiska „Katoliška tiskarna“. Človekoljub pa mora s celega srca obsojati, če se na tak frivolni način meče plamen antipatije in sovražstva mej nerazsodno maso, ter se hoče mej inteligencijo in našim kmetjskim narodom zanetiti razdraženost, kakor je bila v navadi v tistih dobah, ko so kmetje-tlačani sovražili graščinsko gospodo, ki je več ali manj od kmetjskih grošev živel. Ali razmerje mej graščakom-tlačiteljem in kmetom-tlačanom pa se nikakor ne da primerjati z razmerjem mej sedanjo inteligencijo in kmetjskim našim ljud-

stvom. In ravno to ljudstvo ne more se nikakor pritoževati, da je inteligencija, ki ima večino v našem deželnem zboru, zanemarjala koristi kmetjskega naroda. Če se podere kje kak mostiček, in ga občina obilokrat za svoj denar zgraditi noče, če je treba vravnati ta ali oni potok, in če naj se popravi občinski pot, ki dostikrat še za najbolj udeleženo vas nima posebnega pomena — vselej se prosi dežela, da naj s svojega zdatno pripomore k dotični napravi. Tukaj niti ne govorimo o deželnih cestah, o vodovodih, vodnjakih, o kmetijski šoli, o kmetijski družbi, trtnicah, bikoreji in drugih enakih zelo dragih pripravah, a vselej je naš deželni zbor imel odprto roko in skoraj prošnje ni bilo, ki je prihajala iz kmetjskih krogov, da bi se ne bila uslišala! Zanimivo bi bilo — in če se ne motimo, je posl. Šuklje že jedenkrat napravil računček, s kojega se je razvidelo, koliko je dala dežela za kmete in koliko za inteligencijo! — če bi se pri tem pisarenju našega klerikalnega dnevnika z nova vsaj za zadnjih deset let sestavil skupni račun o vseh svotah, koje je naš deželni zbor privolil za deželno-kulturne in poljedelske namene. Potem bi se pokazalo, da je v resnici golo obrekovanje, če „Slovenec“ piše, da je deželno gledališče sezidalo se za groše, ki so se vzeli našemu kmetu iz žepa. Pri tem naj se pomisli, da plačuje naša dežela vsa direktna davka k večjem 1 000 000 gld. na leto, in da od tega davka naš kmet niti 600 000 gld. ne plača. Ker pa se deželni doneski pokrivajo več ali manj iz doklad na direktne davke, razvidno je, da je naša inteligencija, koji naši duhovniki tako grdo deželno gledališče predbacivajo, pri vsakemu podjetju, koje podpira dežela, skoraj z dvema tretjinama udeležena, tako da — če naj že rabimo izraz „Slovenčev“ — res kavalirski postopa nasproti kmetjskemu narodu! Taka je resnica! Ali gospodje pri „Slovenci“ ji ne bodo dali veljave, ker je sicer dobro poznajo, pa jim vendar ne kaže, odkriti to resnico kmetjskemu ljudstvu, ker bi si potem sami sebi izvili iz rok najboljšo agitacijsko sredstvo. Našemu ljudstvu se pač ne more lažje ucepiti sovražstvo do slovenskih „liberalcev“, nego s tem, da se mu laže, da ti „liberalci“ zapravljajo deželni denar — ki je itak samo kmetjski denar — za take nepotrebne in pregrešne zavode, kakor je Ljubljansko deželno gle-

dališče. In zategadelj pobija se to deželno gledališče, mej tem, ko se o različnih vodovodih — kakor bo na primeru Ambruški vododvig, — vodojakih, novih cestah, mostovih, občinskih potih ničesar ne zine!

Ti nepoštenosti nasproti se tolažimo s tem, da mora stranka, ki zavija resnico, ter skuša na tak način razbrzdati strast mej kmetjskim ljudstvom, živeti v svesti, da ginejo njeni vplivi, ker bi drugače ne posegala po nepoštenih agitacijskih sredstvih, prav kakor bi se ravnala po načelu, da namen opravičuje vsako in tudi najgrše sredstvo. Pisarite torej, kolikor bočete proti našemu deželnemu gledališču, prepričali nas bodete s tem le še bolj, da je bil ta zavod prepotreben in za slovensko narodnost prekorišten, ker bi ga sicer ti Mahničevi dijački tako zelo ne sovražili!

Državni zbor.

Na Dunaji, 6. marca.

Spinčičeva afeta, ki je bila na dnevnem redu današnje seje, ni prišla v razpravo. Iz verodostojnega vira čujem, da je naučni minister Madeyski ponudil Spinčiču 1000 gld. pokojnine ter mu obljubil, nastaviti ga zopet kot profesorja čim prej mogoče. Spinčič s svoje strani bi moral za to uložiti pri cesarju prošnjo, v kateri pa bi ne imel prositi cesarjeve milosti. Naučni minister je Spinčiču ponudil, da mu sestavi besedilo te prošnje, ki bi se imela glasiti: „Ker se mi je zgodila krivica, za katere odpravo ni več legalnega pota, prosim, naj Vaše Velečanstvo naroči naučnemu ministru, da še jedenkrat preišče mojo zadevo.“ Ali je Spinčič privolil, ne vem, vidi se pa, da se je ta stvar za Spinčiča jako častno izvišila — kakšne obraze delata bivši naučni minister Gautsch in namestnik Rinaldini, si lahko mislimo.

Začetkom današnje seje predložil je trgovinski minister zakonski načrt, s katerim se začasno uredi trgovinsko razmerje mej avstro-ogersko monarhijo in Rusijo, potem se je brez debate odobril nujni predlog gledé podpore stradajočim Galičanom, o katerem predlogu je poročal posl. Kathrein. Na to pa se je čitala interpelacija posl. Kluna in tovarišev, s katero vprašajo pravosodnega ministra, kaj misli ukreniti, da bodo sodni zdravniki na Slovenskem popolnoma zmožni slovenskega jezika.

LISTEK.

Nedvčdov album.

(Album 12 pesmij za višji glas s spremljevanjem klavirja, složil Anton Nedvčd. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani, 1893. Cena 1 gld. 50.)

(Konec.)

Ako sedaj z označenega, jedino pravega stališča natančneje pregledujemo Nedvčdov „Album“, priznati moramo pred vsem, da nekateri teh samospevov daleč prekašajo vse, kar se je do sedaj pri nas pojavilo v tej vrsti skladb, in da bi pesmi, kakršne so n. pr. „Ljubici“, „Njega ni!“ in „Pogled v nedolžno oko“, prenesle tudi najstrožje merilo. Vse pesmi so dobro muzikališke, vse se lahko pojó, vse so plemenitega čustva. Nekatero izmed prvih so nekoliko sentimentalne — saj je vsa lirika, sosebnost ljubavna, z večine sentimentalna, in zato bi lahko rekli, da pesmi le besedno podlago pristno izražajo — ali ta sentimentalnost ni nikjer toliko, da bi zaradi nje smeli zavračati pesmi, zlasti ko nas v toliki meri odškodujejo prelepe melodije. Samo po sebi umljivo se pesmi ne smejo prednašati mehkužno-

sentimentalno, ampak treba jih je peti pristno lirski z odločnim poetičkim vnosom. Njih glavna moč tiči v melodiji in v tem, da sicer preprosto, toda baš zato neprisiljeno in zdravo muzikališki izražajo poetičsko podlago teksta. Nedvčd mojsteraki razume vsako čustvo, vsako situacijo označevati s samo melodijo. Vse pesmi kažejo pravilno zložene, jasne stavke in prirodno izvedeno modulacijo.

Da so pesmi priproste, zlasti v spremljevanji, jim nikakor ne smemo šteti v zlo. Preprostost ni nikdar sama na sebi že slaba. V glasbi je prav tako kakor pri slikanju: od množine raznih barv izvestno ni nikdar zavisna lepota kake slike. In pesmi svojstvo je baš, da deluje s preprostimi sredstvi, v prvi vrsti z melodijo. Ko bi glasbeno slikanje v spremljevanji mero prekoračilo in celó ko bi se to slikanje dosegalo s kompliciranim aparatom v vseh podrobnostih, tedaj bi vse skupaj ne bilo več to, kar razumevamo pod besedo pesem, ampak trebalo bi že orkestra. Tem večje veljave so torej Nedvčdovi samospevi, ker brez mnogega slikanja v spremljevanji s samo melodijo dosežajo jasno, meutoma celo plastično karakterizovanje vodilne misli in raznih sprememb v situaciji. — Da je pa skladba z lepo me-

lodijo kljubu preprostemu spremljevanju vendar lahko visoke umetniške vrednosti, dokazujejo klasiki sami v pre mnogih slučajih, katerih bi se lahko navedlo na stotine. Seveda, da se pri takih pesmih pokaže vsa lepota poezije, treba je, da jih prednaša mojster pevec, ki jim z dobrim tolmačenjem vdihne življenje.

Malo kvarna je zbirki neka zunanja slučajna okolščina, namreč razvrstitve, da so boljše pesmi zadaj, slabše spredaj. Kako lahko se pripeti, da kdo kmalu po začetku, ker mu ne ugaja, odloži knjigo, predno je došel do daljnih pesem, ki bi ga izvestno zadovoljile. Po našem mnenju so namreč najlepše šte. 12. „Pogled v nedolžno oko“, št. 11. „Njega ni!“ in št. 9. „Ljubici“. To so pravi biseri mej slovenskimi samospevi in vsaka teh pesmi je zase velike samostalne vrednosti. Spregovorimo o teh nekoliko več!

„Pogled v nedolžno oko“. Divna poezija veje iz besed te pesmi. Pesnik zre v oko nedolžnemu otroku. Ob pogledu v to oko se spomni svoje prošle mladosti, onih čarobnih let, ko bil mu v cvetji ves je svet. Ali ne sme, ne more več nazaj, zaklenjena so vrata. Pa če prav ne more več nazaj: ko gleda detetu v očesa, se zdi mu vsaj, da gleda v raj,

Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo imunitetnega odseka o imunitetni zadevi posl. dra. Dyka. Poročal je posl. dr. Ferjančič in v imeni odseka nasvetoval: Pravosodni minister se pozivlja, da si o tej stvari da poročati, da preskrbi kar treba za varstvo imunitete posl. dra. Dyka in da o tem zbornici poroča. Predlog se je brez debate vzprejel. Druga točka je bilo poročilo o imunitetni zadevi posl. Spinčič. Posl. dr. Laginja je rekel, da je vpisan kot prvi govornik in da bi moral govoriti o stvari, ki mu je zelo pri srci. Pri tej priliki bi se morda ne držal parlamentarnih navad. Zato predlaga, naj se stvar odstavi z dnevnega reda. Predlog se je vzprejel brez razprave. S tem je dnevni red rešen. Posl. Biankini interpeluje potem o namerah Avstrije proti Srbiji. Interpelacija pravi, da v zvezi vsemu oficijoznemu dementovanju ne potihne govorica, da namerava Avstrija, če bi v Srbiji nastala revolucija, to kraljestvo razdeliti ali se vsaj aktivno umešati v srbske zadeve.

Potem se je seja zaključila. Prihodnja seja bode v petek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. marca.

Slovenski koaliranci.

„Narodni Listy“ javljajo z Dunaja: „Mej slovenskimi poslanci, ki so še v Hohenwartovem klubu, nastalo je zopet napetje, katero more imeti važne posledice. Pred nekaterimi dnevi so slovenski poslanci predložili naučnemu ministru svoje šolske zahteve glede vseh dežel, kjer prebivajo Slovenci. Minister Madeyski je te postulate obrazložil in podpiral v ministerskem svetu, a brez uspeha. O tem je Slovence obvestil grof Hohenwart. Umevno je, da to obvestilo ni nanje naredilo dobrega utisa in izjavili so, da so odločeni izvajati iz njega posledice glede svojega razmerja h klubom koalicijskih strank in h koalicijski vladi, če se jim ne ustreže. Za jutri (t. j. sredo) zvečer je zopet sklican proračunski odsek ali na dnevni red ni postavljena točka „srednje šole“, pri kateri hočejo Slovenci zahtevati od naučnega ministra odločbe, da se vedo ravnati, nego razpravljalo se bode o točkah, kakor „sol“ itd. in o Dunajskih komunikacijskih predlogih. O srednjih šolah bode razprava šele pojutrišnjem (v četrtek). Ta dan se odloči, ostanejo li Slovenci v Hohenwartovem klubu in s tem tudi v vladni koalicijski ali pa store faktično napovedane korake. Grof Hohenwart posvetoval se je danes z ministrom Madeyskim in se trudil, dobiti od njega vsaj nekake obvezne obljube, ali Slovenci izjavljajo, da se z ozirom na mišljenje svojih volilcev sedaj ne morejo zadovoljiti, kakor celih 15 let s praznimi resolucijami proračunskega odseka ali zbornice, katere resolucije so ostale vedno samo na papirju. Treba je počakati, kako se stvar razvije.“ — Ali je to poročilo „Narodnih Listov“ povsem točno, tega ne vemo povedati.

Volilna reforma.

„Vaterland“ pravi z ozirom na vesti, da se je Hohenwartov klub že izrekel zoper načrt volilne reforme, da to ni resnično. Klub se o tem načrtu še ni posvetoval in konference mej ministerskim predsednikom in zaupnimi možmi kluba tudi še ni bilo, nego se bode vršila, kadar pride ministerski predsednik iz Budimpešte. Šele po tej konferenci pride stvar pred klub. — To je gotovo resnično, ni pa dokaz, da so klubovi člani zadovoljni z načrtom in da ga ne poznajo. Gorenjeavstrijski klerikalci so v svojem glasilu natanko povedali, kaj

imajo načrtu ugovarjati in če ostanejo pri tem, kar zatrjujejo sedaj, potem je vladni predlog mrtvo rojeno dete. Sicer pa bode treba še dolgo čakati, da pride vsa ta stvar na vrsto. „Kurjer Warszawski“ javlja, da je pogoj, da se prej rešijo novi davčni zakoni, potem šele pride volilna reforma na vrsto, češ da volilna reforma ne sme biti sestavljena na podlagi starih davčnih zakonov. Predno pridejo novi davčni zakoni v veljavo, mine vsaj jedno leto; razprave o načrtu volilne reforme pa se bodo tudi dve leti zavlačevale, tako, da se bo najbrž drž. zbor še le po preteku sedanje legislative perijode volil na podlagi novega volilnega reda. —

Gospodarska zbornica.

Včeraj je zborovala gospodarska zbornica in rešila zakonski načrt glede avtorskih pravic pri literarnih in umetniških delih. V razpravo, ki je bila povsem stvarna, posegli so samo trije govorniki. Dva nova člana sta storila obljubo. Ko so se vršile nekatere nadomestne volitve v razne odseke, zaključila se je seja.

Proračunski odsek.

V zadnji seji proračunskega odseka se je razpravljalo o točki „vseučilišča“. Poročevalec Beer je povdarjal, da se je že več let sem postavljaj v proračun znesek 600 gld. za lektorja slovenskega jezika in slovenske literature na Graškem vseučilišču, da pa se ta znesek ni porabljal, ker ni bilo dobiti sposobnega učitelja. Ker je sedaj taka moč na razpolaganje, je predlagal, naj se v proračun zopet postavi dotični znesek. Posl. Šuklje je ta predlog vzel z veseljem na znanje, povdarjajoč zajedno, da s tem še ni dovolj storjeno. Slovenci so jedini narod v Avstriji, katerih jezik se ne uči na vseučilišču. Predlagal je resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj na Graškem vseučilišču ustanovi profesoruro za slovenski jezik in literaturo. O pravni akademiji slovenski, o slovenskih juridičnih predavanjih na Dunaji in v Gradci se ni spregovorila nobena beseda.

Vnanje države.

Italijanske homatije.

Poslanec Colajanni pravi v svojem listu „Messaggero“: Uzroki, da dosedanja poskusi, zmanjšati troške za vojsko, niso imeli uspeha, ne tiče v trojni zvezi; uzrok je to, da je kralj nemškemu cesarju prostovoljno obljubil, da se vojska ne zmanjša. Iz tega je vidno, zakaj je hotel kralj odložiti krono, ko je Zanardelli zahteval, da se vojska zmanjša; tudi Rudini ni prišel na krmilo samo zato, ker je zahteval tako zmanjšanje. Pričakovati je, da bo Rudini, ako bi Crispijeva vlada s svojim finančnim programom propadla, pokazal svojo lojalnost napram narodu.

Prememba v angleškem ministerstvu.

Gladstoneov odstop je gotova stvar. Kraljica je vzprejela njegovo demisijo in imenovala lorda Roseberryja ministerskim predsednikom. Ministerstvo unanjih del prevzame lord Kimberley, ostali ministri pa ostanejo vsi, samo Gladstoneov sin, Herbert Gladstone, vstopi kot novinec. Državni tajnik za Irsko ostane Morley in to je dokaz, da se ministerstvo ne misli izreči zoper home rule. Finančni minister Harcourt ostane na svojem mestu in prevzame vodstvo liberalne stranke v poslanski zbornici. Predvčerajšnjim popoldne se je novo ministerstvo konstituiralo, te dni pa predstavi Roseberry nove ministre kraljici.

Anarhisti.

V Boheimu uprizorili so anarhisti dinamični atentat, ki je prouzročil veliko škodo. V Parizu je policija zasledila več anarhistov, katerih zveze z angleškimi anarhisti so jej bile znane. Izvršila je pri njih hišne preiskave in našla več pisem, iz katerih se je uverila, da so anarhisti nameravali te dni narediti nov atentat. Vsed skrbne preiskave

in s pomočjo angleške policije se je posrečilo dobiti tudi že pripravljene bombe. — Tudi na Češkem, in sicer v Mladí Bolešlavi so anarhisti položili pred neko cerkev dinamično bombo, ki pa na srečo ni eksplodirala.

Pisma iz Hrvatske.

V Zagrebu, 4. marca.

Kakor sem napovedal, razvila se je v našem saboru živahna razprava o pogodbi gledé svilgojstva. Trajala je tri dni. Od opozicije so govorili: Jaktin, Folnegović in Kumičić, z vladne strani pa: poročevalec Jagić, dr. Pliverić, oddelni predstojnik Stanković in ban. Ugovori opozicije se niso nanašali samo na gospodarsko, nego tudi na pravno in na politično stran te pogodbe. Poročal sem že svoj čas o tej pogodbi, četudi bolj na kratko, in zato danes te stvari nečem ponavljati. Vsi kompetentni faktorji so bili proti pogodbi, a vlada jo je vendar sklenila. Pri razpravi je bil posebno drastičen poslanec Kumičić, ki je s svojim sarkazmom in s svojim prestriženjem govorov postal za večino neki flagellum. Dokazujoč, kako smo pod kuratelo Madjarov, rekel je banu, da je ta na svojem mestu le dokler to hoče ministerski predsednik ogerski in da ga more ta odpustiti, kadar hoče. Ban je zmajal z glavo s prepričanjem človeka, ki sodi, da je bolj siguren od Wekerla, in rekel: „Mislil“ — ali na pol pota se je skesal in zadnji zlog — „te?“ izrekel samo polglasno. To se ni zabeležilo, dasi je karakteristično.

Mej pravniki se sedaj pretresa vprašanje: Ali veže ta pogodba Hrvatsko in je li vlada, ki pride za sedanje, dolžna, držati se je? V zvezi vsemu dokazovanju dra. Pliverića mislijo nepristrani pravniki, da ta pogodba ni pravoveljavna. To je tudi moje skromno prepričanje. V tem slučaju, mislim, je politični moment važnejši od ekonomičnega. Pomislite, da se naša vlada s to pogodbo odreče nadzorstvu nad tako važno stroko gospodarstva, kakor je svilgojstvo; pomislite, da bodo to delali uradniki, imenovani po madjarskem poljedelskem ministru, na hrvatskem teritoriju v avtonomnem poslu pod nadzorstvom madjarske vlade. Zaman je vse besedičenje dra. Pliverića. Razlaganje je jako jednostavno, kar pa je jednostavno, se ne sme komplicirati. Svilgojstvo je gospodarska stroka, ki spada pod javno upravo, in sicer mej notranja dela. Sedaj je izročeno ogerski vladi — in s tem je premenjena nagodba. Ni pa premenjena pótém, katerim se ima preminjati — namreč po regnikolarnih deputacijah — in zato prememba ni pravno veljavna.

Tu se z neko radovednostjo pričakuje, kako se bode obnašal ogerski drž. zbor, kadar pride na razpravo tisti paragraf zakonskega načrta o civilni poroki, kateri zmatra Hrvatsko za inozemstvo. Znano je, da je Szapary že naznanil popravek a tudi Kosuth je v svojem pismu na skrajno levo zavzel stališče, protivno tej določi. Skrajna levica se bo brez dvoma po njem ravnala. Jaz bi se ne čudil, ako bi ogerski parlament to določbo premenil, ker je na Ogerskem jako popularno vse, kar je proti Hrvatski naperjeno. Ako se tudi to premeni, bode res treba s svečo iskati nagodbeno določbo, katere še ni premenjena. Nagodba navaja vse zadeve, ki

➡ Dalje v prilogi. ➡

odprta zde se mu nebesa. — Vredna visoko poetiške te vsebine je melodija. Kvišku kipeči, večkrat stopnjevani nje izraz lepo označuje kopnenje po odšli mladosti. „Viseči“ ritem napravlja melodijo tem pristrčnejšo in nežnejšo. Modulacija je prirodna, stavki so pravilni. Srednja kitica „Zgubljen je, oh, zgubljen moj raj“ se s svojim krepkejšim, dramatiškim izrazom zelo učinito loči od lirike drugih kitic. Deklamovanje v njej na jednom tonu „Zaklenjena so vrata, proč, proč je doba zlata“ (najprvo šestkratni d, nato v stopnjevanju šestkratni e) nam živo povdarja neizprosnost trpke usode in neizpolnjenost pesnikovega hrepenenja. Tako vidimo, da melodija sama brez drugih sredstev izborna slika in karakterizuje to, kar je hotel pesnik označiti s svojimi besedami. Glasba in pesem se torej popolnoma ujemata v umetniško celoto. Ko bi to pesem predaval pravi pevec, kateri ne bi pel samo not, ampak bi v istini znal izraziti vso ljubkost in pristrčnost, ki veje iz nje, preverjeni smo, da bi napravila na vsacega velikiški utis.

„Njega ni!“ Ta pesem se že sedaj mnogo poje v glasboljubnih zasebnih krogih. Melodija nam v zvezi z modulacijo izborna slika misli teksta, oni

tolikrat se ponavljajoči ljubavni roman mlade deklice, ki je trpko okusila prevaro ljubezni. Izraz skladbe pa nikakor ni mehkužno-sentimentalen, kakor bi kdo sodil, ampak resnost prevladuje v njej prav kakor tudi v besedah. Na tej pesmi se zlasti kaže, kako Nedvéd vsako, tudi najmanjšo spremembo v situaciji takt za taktom mojsterski karakterizuje. „Rože je na vrtu plela“ recitativno-nežno označuje idilsko situacijo. „Pela pesmico glasno“ kaže z živahnejšim postopanjem tonov v melodiji veselost njenega petja. Njena zadrega in zarudlost, ko „on“ prihaja, je izražena v nemirnem povzdigovanju melodije, njena sramežljivost pa zopet v padanju melodije. Besede: „Ko je stopil on pred njo“, se dvakrat ponavljajo z vedno rastočo dinamiko nalik rastoči zadregi dekličini. Njegov nagovor: „Daj mi cvetko, dete zalo“, je poln najslajše ljubezni. Isto čustvo je izraženo v naslednjih besedah: „Kito cvetja mu je dala“. Zdaj se kratko označuje otožnost deklice, ko se vidi zopet samo; a takoj sledi živahnejši ritem, oznanjajoč drugačno situacijo: „On po svetu šel od nje“. — Tako bi se dalo do konca zasledovati, kako se melodija vseskozi oprijema teksta in kako plastično jasno označuje vsako najmanjšo spremembo situacije.

Le o koncu naj še omenimo, kako strastni vzklík: „Njega od nikoder ni“, pomenljivo na dominantnem tonu v visočini obvisi in s tem srčno bolest in zajedno še neko iskro upanja izraža.

„Ljubici“. Pesem je kakor iz jednega liva: hoteč izraziti, koliko mu je vredna izvoljenka, pripoveduje pesnik brez odmora strastno in drveče, da bi ves svet ne zadoščal v njeno last, da bi temveč trebalo z nebes strgati sonce, luno in zvezde in sedmeropisan mavre žar. In prav ta jednotni, strastno drveči značaj kaže tudi melodija, spremljana od valovitih harmonij. Tu ni mnogo situacij, kakor v prejšnji pesmi, ampak neprestano jednotno teče v mogočnem toku slavospev „ljubici“. Po našem razumevanju bi pa trebalo v tempu „andante con moto“ bolj se ozirati na „con moto“ nego na „andante“, da se pokaže pravi značaj pesmi.

Vso zbirko pozdravljamo kar najsrčneje in ji želimo, da bi se skoraj povsod razširila in udomačila. Prijatelji prave poezije in zdrave glasbe bodo imeli na njej krasen in trajen užitek, in izvestno ne bode ostala brez upliva na splošno našo glasbeno izobrazbo.

a. h.

so Ogerski in Hrvatski skupne, in potem še pravi, da so avtonomne vse tiste, ki niso navedene mej vkupnimi. Državljanstvo ni mej vkupnimi zadevami — glede njega obstoji celo specijalna določba, po kateri ima vkupni parlament določiti načela, na temelju katerih se pridobi ali zgubi. Državljanstvo, pridobljeno v Hrvatski na temelju teh načel, je hrvatsko — na Ogerskem pa ogersko. Po ugodbi je Hrvatska političen narod, ki ima posebni svoj teritorij. Ali morete pojmiti političnega naroda na svojem posebnem teritoriju brez svojega državljanstva?

Sicer pa, verujte mi, ne bo dolgo in vprašanje o civilni ženitvi bo tudi pri nas na dnevnem redu. „Agramerica“ je to vprašanje že sprožila, povdarjajoč, da je treba urediti razmere glede tistih zakonov, katere bodo Hrvatje sklenili v Ogerski, za devši doma ob zapreke.

Kakor vidite, obstoji nagodba samo za to, da se krši na škodo Hrvatske, pa vender nam vladni pristasi propovedujejo: Delujte za združenje z Dalmacijo na temelju nagodbe, pa Vam bomo tudi mi pomagali. To je v ostalem samo izgovor, ker je nagodba nam vsem zaslomba, ali smešno bi bilo, če bi vse pogodbe, prisege in zagotovila opustili za jedino nagodbo. Pozivljati se jedino na nagodbo, bi pomenilo priznavanje stanja, katero je nagodba ustvarila, priznavanje vsega nagodbenega sistema, a kateri rodoljub more to storiti?

Veselite Vas bode slišati, da se v opoziciji deluje z najboljšim upanjem na jedinstven program, po katerem bi bila vsa opozicija jedna jedina stranka.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, dné 7. marca.

V sinočni seji občinskega sveta Ljubljanskega vršila se je patriotična manifestacija. Predno se je prestopilo na dnevni red, omenil je gospod župan v svečanem nagovoru, da bode dne 2. decembra 1898. preteklo 50 let, kar je prestol zasedel uzvišeni naš vladar, cesar in kralj Fran Josip I. (Občinski svetovalci ustanejo.) Pol stoletja bode skoraj, kar vlada cesarstvo, in vsa ta dolga pot zaznamovana je z nepretrgano vrsto dobrot. Ni ga vladarja, katerega bi narodi njegovi ljubili bolj, nego ljubijo narodi širne avstro-ogerske monarhije cesarja Frana Josipa, in vse tekmuje, da se petdesetletnica vladanja njegovega slavi na dostojen način. Plemenito srce vladarjevo želi, da se ta slovesen dan obhaja z blagotvornimi čini. Gospod župan je preverjen, da gotovo vsem občinskim svetnikom iz srca govori, če sproži misel, naj tudi mestna občina Ljubljanska na dostojen način slavi 50letnico vladarjevo, ter misli, da bi bilo primerno, da se ali poseben odsek, ali pa jeden obstoječih odsekov posvetuje o tej zadevi ter svoječasno stavi primerne predloge. Obč. svet. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški pozdravi z veseljem iniciativni predlog gospoda župana ter v formalnem oziru nasvetuje, naj se predlog izroči finančnemu odseku v posvetovanje. Občinski svet vzprejel je ta predlog z aklamacijo.

Gospod župan Grasselli pravi nadalje, da mora, žal, spregovoriti še o neki drugi stvari. V noči od nedelje do ponedeljka oskrnila je zlobna roka več poštnih nabiralnikov ter s tem onečastila mesto Ljubljansko. Vse prebivalstvo obsoja to dejanje. V imenu mestnega zastopa in vsega prebivalstva izraža gospod župan indignacijo nad tem pobaletvom. — Potem prešlo se je na dnevni red. V imenu vodovodnega ravnateljstva stavi je obč. svet. Hribar predlog, naj se dosednji paznik vodovodne mreže, g. Jurij Grossmann, kateri je že 4 leta v službi mestne občine ter je ves ta čas deloval jako hvalevredno, nastavi z mesečno plačo 60 gld. in da se z dekretom imenuje nadzornikom vodovodne mreže. Obširne debate o tem predlogu udeležili so se občinski svetniki Valentinčič, Velkoverh, ces. svetnik Murnik, vitez Zitterer, Štrukelj in Kunc. Pri glasovanju bil je predlog vodovodnega ravnateljstva vzprejet. Isto tako bil je vzprejet nadaljni predlog vodovodnega ravnateljstva, naj se kurjaču Janezu Žerovniku v Klečah, ki je jako pridlen in sposoben, za štedljivo kurjavo dovoli za preteklo leto nagrada 30 gld. in naj se Žerovnik ob jednom imenuje definitivnim kurjačem.

Nadalje poročal je obč. svetovalec Hribar o mestnega vodovoda proračunu za leto 1894. Po proračunu vodovodnega ravnateljstva iznaša vsa potrebščina 49.191 gld. 28 kr. in vse pokrije 50.450 gld. ter po tem takem prebitek za mestno blaginjo v znesku 1258 gld. 72 kr. Poročevalec konečno nasvetuje, naj se proračun z omenjenimi zneski odobri; ob jednom se mestnemu magistratu nalaga, paziti strogo na to, da se bodo vsako leto takoj potem, ko je mestni zbor odobril računske sklope o vodovodu, naložili brez odloga vsi zneski rezervnih fondov v mestno hranilnico na obrestovanje. — V obširni debati, ki se je vnela o vodovodnem proračunu, izrazil je obč. svet. Šubic željo, naj bi se v prihodnje skrbelo za to, da vodovodni urad občinskemu svetu vsako leto predloži statistične podatke o porabi vode, o razširjenju vodovodne mreže itd. Župan Grasselli je omenil, da bi taka statistika res

bila umestna in da je vodovodnemu uradu že naročil, naj se taki statistični podatki primerno razglašajo. Obč. svet. Kunc želi, naj bi se pri pokopališču sv. Krištofa, morebiti poleg mitnice, napravil javni vodnjak, ker se tam zdrave pitne vode zelo pogreša; obč. svet. Trček pa predlaga, naj bi se kaj ukrenilo radi napeljave vodovoda na Martinovi cesti, ker tam mošnje prebivalstvo želi vodovoda in bi v to svrhu tudi rado kaj prispevalo. — Pri glasovanju bili so vzprejeti predlogi poročevalca Hribarja, ob jednom pa tudi nasveta obč. svet. Kunca in Trčka.

Obč. svet. Hrasak poročal je v imenu stavbinskega odseka o prodaji srednjega dela nekdanjega Jalenovega posestva ob Resljevi cesti. Tukajšnji zdravnik dr. V. Gregorič vložil je namreč ponudbo pri mestnem magistratu za nakup srednjega dela omenjenega posestva v obsegu 197 kvadratnih sežnjev ter ponuja po 15 gld. za seženji. Ponudnik namerava sezidati tam lepo jednonadstropno hišo ter napraviti ob straneh vrtiče z železno ograjo. Poročevalec predlaga, naj se g. dr. Gregoriču dotično stavišče preda, a le pod pogojem, da plača kvadratni seženj po 20 gld., kateri predlog je občinski svet po kratki debati z veliko večino vzprejel.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista bila je zaplenjena zaradi g. Ivan Nagličevega: „Poslano“ — k premeni v uredništvu uradnega lista. — List zaplenil je, kakor običajno deželne vlade kancelist gosp. C. Ker se nam pa ni dostavila, kakor običajno, pismena intimacija državnega pravdnštva, niti na naše izrecno zahtevanje, ne vemo, kdo je odredil to konfiskacijo, proti kateri uležimo ugovor.

— (Spinčičeva imunitetna zadeva.) Včeraj bila je na dnevnem redu poleg imunitetne zadeve poslanca dra. Dyka tudi ona poslanca Spinčičeva. Prva ni prizadela nikake debate in sprejel se je predlog odseka. — Predno je prišla Spinčičeva stvar na obravnavo, predlagal je dr. Laginja, da se dene začasno z dnevnega reda. — Pred tem se pa je opazovalo po zbornici jako živahno gibanje, ki je veljalo točki, katera se je ravno imela obravnavati. Delalo se je na to, da se v interesu Spinčičeva obravnava ne vrši. — Naposled so govorili grof Franc Coronini, kakor predsednik imunitetnega odseka, dr. Ferjančič kakor poročevalec in dr. Laginja kakor zaupni mož Spinčiča z naučnim ministrom in rezultat je bil, da je dr. Laginja stavljal predlog, da se obravnava preloži. — Stvar se bode, kar zadeva osebo Spinčiča, poravnala v kratkem. Predloga večine in manjšine pa obstojita in se bode oni manjšine umaknil, ko bode s Spinčičem poravnano, — predlog večine pa vsekako pride na pretres.

— (Zaupnica posl. dru. Gregorcu.) Iz Lutomerja se nam piše: Tukajšnji župani in volilci poslali so svojemu državnemu poslancu č. g. dru. L. Gregorcu za njegovo odločno postopanje v državnem zboru itd. zaupnico.

— (Osebne vesti.) Poštni komisar dr. Hugon Micula premeščen je iz Zadra v Trst; poštunimi koncipisti v Trstu so imenovani: praktikanca K. Seitner in Fr. Vidmar iz Trsta, dr. Th. Sweceny iz Prage in K. Czarda iz Prage.

— (Slovensko gledališče.) Danes je, kakor smo že omenili, benefična predstava neumornega in velezaslužnega kapelnika „Dramatičnega društva“ g. prof. Frana Gerbiča. Razume se, da bode tudi danes gledališče razprodano, kakor je bilo pri vseh dosedanjih predstavah prekrasne „Prodane neveste“. Saj pa marljivi beneficijant to tudi zasluži v polni meri. — V soboto dné 10. t. m. se bode predstavljala prvokrat veseloigra v 3 dejanjih „Iz dobe kotiljonov“, češki spisal Emanuel Bozděh, preložil Fran Gestrin.

— (Prvi redni občni zbor „Slov. planinskega društva“) bode, kakor smo že naznanili, jutri četrtek dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni „pri Lloyd“ na sv. Petra cesti. Želeti je, da se snide prav mnogo društvenikov in prijateljev društva, ker se bode ukrepalo o važnih rečeh. Odbor je poskrbel tudi za prijetno zabavo.

— (Koncert „Glasbene Matice“.) „Glasbena Matica“ priredi dne 12 in 14. marca v deželni redutni dvorani koncert pod vodstvom gospoda M. Hubada. Sodelujejo: gospodična Berta Leščinska, operna pevka slovenskega gledališča; gospod Cecil Vašiček, operni pevec slovenskega gledališča; pevski zbor „Glasbene Matice“; drugi in tretji oddelek šolskih zborov „Glasbene Matice“ in slavna godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27. Proizvajalo se bode „Stvarjenje“, oratorij v treh delih, zložil Jos. Haydn.

— (Velikodušno darilo.) Slavni slovenski rodoljub gosp. Fran Kalister, ki je zlasti Tržaškim Slovincem mecen v pravem pomenu besede, izročil je predsedniku „Radogaja“ 25 delnic „Narodne Tiskarne“, predstavljajoče vrednost 3000 kron, z besedami, da smatra to društvo za najmenitnejšo napravo mej Slovinci, in da zato z veseljem pomnožuje s temi vrednostnimi papirji njegovo glavnico. Bodi plemenitemu gospodu izrečena na tem zares velikodušnem daru najiskrenejša zahvala!

— (Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani) priredi danes, sredo zvečer v salonu pivarne g. Hafnerja (sv. Petra cesta št. 47) društveni večer. Predavala bodeta gosp. E. Gangel („Šola in svet“) in gospod, kateri noče biti imenovan („Kaj je učitelj?“). K večeru so uljudno vabljeni vsi prijatelji društva.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista sta poslala: Iz Chicaga g. Ivan Grilec 2 kroni 75 vin. nabrane v društvu „Tarok“. — Vesela družba „pri Zelenem hribu“ v Ljubljani 1 krono. — Skupaj 3 krono 75 vin. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani poslal je uredništvu našega lista g. Ivan Grilec iz Chicaga 2 kroni 75 vin., nabrane v društvu „Tarok“. — Živili vrli darovalci in njih nasledniki!

— (Foersterjev koncert v Zagrebu.) Vsi hrvatski listi izražajo se jako pohvalno in laskavo o veliki dovršenosti mladega umetnika, ki je priredil te dni svoj prvi koncert v hrvatski prestolici. Ob jednom izrekaajo željo, da se skoro povrne, da se bodo tudi širši krogi mogli nasladiti nad njegovo umetniško igro. Vsi priznavajo, da g. Foerster spada mej prve pianiste, kar jih je dandanes.

— (Vabilo slovenskim pisateljem.) Leta 1892. v Ljubljani umrli trgovec gosp. Anton Knez je v svoji oporoki postavil „Slovensko Matico“ za svojega glavnega dediča ter ji naročil, naj iz dohodkov njegove ustanove izdava ceneno zabavno in poučno knjižnico, v kateri naj bi se tiskali v strogo národnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda v svobodomiselnem zmislu pisani spisi. Ker Matica namerava letos pričeti z izdavanjem Knezove knjižnice, obrača se s tem vabilom do vseh slovenskih pisateljev, prijazno jih proséč, da bi jo v ta namen blagovoljno podpirali ter ji poslali primernih spisov. Dasi Matica razven prevodov rada vzprejme vsak daljši ali krajši izvirni spis, ki se ujema z ustanovnimi določili, vender poudarja, da bi ji posebno dobro došle zlasti povesti, poljudno pisane v prvi vrsti srednjemu stanu namenjene razprave zemljepisne, zgodovinske in prirodnoznanstvene vsebine, životopisi, popotne črtice, slike iz domoznanstva in sploh vsakovrstni spisi, če le ugajajo zgoraj navedenim pogojem. Tiskovno polo bode Matica pisateljem plačevala po 24—40 gld. „Slovenska Matica“ sicer rada vzprejme vsak primerni spis, kadarkoli se ji pošlje, vender prosi slovenske pisatelje, da bi vsaj do 1. julija t. l. blagovoljno poslali rokopisov, o katerih želé, da bi bili tiskani v I. zvezku Knezove knjižnice.

— (Nove ceste v Ljubljani.) Dne 1. marca t. l. vršil se je magistratski ogled v zadevi odpretja dveh novih cest na Poljanskem predmestju, mej Poljansko cesto in Streliškiimi ulicami, ter so bili povabljeni k temu ogledu tudi vsi posestniki, čez katerih zemljišča se imata otvoriti novi cesti. Vsi posestniki teh parcel pripoznali so nujno potrebo odpretja teh cest, posebno one, ki se ima izpeljati iz Streliških ulic na glavna vrata deželno-brambovske vojašnice, kamor vodi že sedaj pešpot. Ker so se vse stranke soglasno za odpretje te ceste izrazile, soditi bi bilo, da je ta zadeva pač lahko izvršljiva, ker ugovorov ni bilo in se je vsestransko povdarjala nujnost odpretja; a žalibog temu ni tako, za grajenje ceste odstopiti bo občini nekoliko sveta, po katerem bo ona cesto gradila, napravila kanal, položila vodovodne cevi, sploh skrbela za to, da se zgradi današnjim zahtevam ustrezajočo cesto. Drugod prepusté za grajenje novih cest posestniki drage volje občini potreben svet brezplačno, le naši someščanje, kateri so tako srečni, biti posestniki njivam, čez katere bi se imeli otvoriti imenovani cesti, so družega mnenja; njihov zdaj prav malo vredni svet odkupi naj mestna občina za kolikor mogoče visoko ceno. Neverojetno skoraj se bo zdelo, a pripoveduje se že, da nameravajo zahtevati dotični posestniki

od 5—20 gld. odškodnine za vsak kvadratni seženj. Če že zahteva petih goldinarjev za vsak kvadratni seženj ni ravno preskromna, kaj naj si mislimo o drugih, ki bodo zahtevali še več! Resnično obžalovanja vredni so ti posestniki, če sami ne uvidijo, da bodo nove ceste v prvi vrsti le njim v korist; njihova sedaj malo vredna zemljišča spremené novi cesti v drage stavbinske prostore in da teh ne bo težko prodajati, to menda vsak pri nas lahko sam vé. Dvomno je, da bo treba, če sedanji posestniki tega ceniti ne vedó, počakati potomcev, kateri bodo vedeli bolje izkoristiti vsako ugodno priliko; le žal, da ostane ta za zidanje najpripravnejši svet vsled takega čudnega postopanja še dolgo nezazidan in bo treba iskati še naprej stavbinskih prostorov ob periferiji mesta. — Mestni občini se kaj rado predbaciva, da ona skrbi le za jeden del mesta, da se na tem mestu gradé javna poslopja in palače, da so stavbinski prostori tam veliko več vredni, nego skoraj v sredini mesta itd., — zdaj pa je jasno, na kateri naslov naj vračamo taka in jednaka predbacivanja. Upanja imamo ubogo malo, da bi te vrstice dosegle tisti uspeh, katerega nameravajo, zato pa z veseljem pozdravljamo vest, da si bo že v najkrajšem času tudi naše stolno mesto pridobilo lastni stavbinski red, kakor jih imajo malone vsa večja mesta, kateri mu bo dal pravico in moč, odstraniti zapreke, ki se stavijo do sedaj občni koristi na pot.

— (Naznanilo.) Poštni in brzojavni urad naznanja, da so se nabiralniki pisem, katere je po noči od 4. do 5. t. m. nekdo oskrnil in sicer na cesar Jožefovem trgu, pred škofijo, na Francovem nabrežji, mestnem trgu, starem trga, Bregu, turjaškem trgu in v Gradišči odstranili, da se popolnoma preakirajo in še le potem zopet razpostavijo.

— (Slovenščina na Francoskem.) Kakor javlja „Officiel“, se dovoljuje, da se sme rabiti za brzojave tudi slovenski in hebrejski jezik pri vseh brzojavah, ki se oddajajo na Francoskem.

— (Domači gostilničarji, pozor!) Gostilničar na južnem kolodvoru v Ljubljani, g. Rudolf König, znan naš narodni nasprotnik, prevzel bode kolodvorsko restavracijo v Solnogradu ter zapusti Ljubljano, čim se najde pripraven naslednik. V interesu potujočega domačega občinstva bi bilo pač želeli, da vodstvo južne železnice izroči gostilno na Ljubljanskem kolodvoru možu, ki je zmožen obeh deželnih jezikov in ki bode imel nasproti slovenskim potnikom one obzire, ki jim po vsej pravici pristujejo v naši kronovini. Slovenske gostilničarje pa, kateri bi morebiti radi prevzeli Ljubljansko kolodvorsko restavracijo, opozarjamo, naj se pravočasno zglase.

— (Izpred sodišča.) Kakor znano, bil je v predzadnji porotni sežiji glasoviti ponarejalec papirnatega denarja J. Uranič od Ljubljanskega porotnega sodišča obsojen v dosmrtno ječo. Uranič pritožil se je zaradi previsoke kazni pri c. kr. nad sodišču v Gradcu, katero pa je — kakor se nam poroča — potrdilo obsodbo tukajšnjega sodišča.

— (Pobegnil) je včeraj od svojega oddelka v Streliških ulicah kaznjenec tukajšnje prisilne delavnice Franc Geršič, doma iz Metlike okraja črnomaljskega. Postave je srednje, okroglega obraza brez posebnih znamenj in je oblečen v kazniško opravo iz debelega sivga sukna.

— (Zaradi močvirnatga svetá) v Prulah so šolske vaje tukajšnjega artilerijskega polka št. 7. na imenovanem vežbališču z včerajšnjim dnevom zaustavljene.

— (Požar.) Iz Postojne se nam piše: Dne 4. t. m. ob 2. uri popoldan naznanilo se je, da je velikanski požar v gozdu, imenovanem „Hrastovec“ in sicer v delih Krainerja Ivana, Lavrentiča Alojzija, Franka Matije, Vilharja Jarneja, Mavriča Andreja, Čuka Josipa, Dolenca Josipa, Oblaka Gregorja, Šušteršiča Andreja, Mejaka Josipa, in Šoržove Marjete, vsi iz Postojne. Doslej ni znano, na kak način je nastal ogenj, ki je uničil blizu 5 oral smrečjega nasada in povzročil škode okoli 400 gld. Postojnsko prostovoljno gasilno društvo prihitelo je s 1 oddelkom z 10 možmi. Tem se je pridružilo mnogo priproatega ljudstva. Požar je bil močan, a vse jedno je bil kmalo zaduščen. Zahvaliti se je na tem v prvi vrsti ognjegascema Andreju Ogrizku in Dolencu Matiji iz Postojne, ki sta bila prva na mestu, pa tudi okrajnemu tajniku g. Demscherju, ki je delal kakor vsak drug mož.

— (Dva otroka zgorela.) V Premu na Notranjskem pustila je posestnica Lenka Samsa svoja dva otroka — jeden star dve leti, drugi 6 mesecev — sama doma v sobi, ko je odšla.

Vrnivši se, našla je oba mrtva. Starejši otrok igral se je z vžigalicami in sta se obema otrokoma uneli obleki ter sta se opekla tako hudo, da sta umrla, predno je prišla mati.

— (Zdravstveno stanje.) V Litijskem okraju je hripa popolnoma ponehala in je zdravstveno stanje prav povoljno. — V Predjani v Postojnskem okraju se je zopet bolj začel širiti legar, vendar bolezen ni huda. Izmed 17 zbolelih jih je 11 zopet ozdravelo, 6 pa je še bolnih.

— (Poštna hranilnica na Kranjskem.) Meseca februarja uložilo se je na Kranjskem v poštno hranilnico, in sicer v hranilnem prometu 19.686 gld., v čekovnem prometu 770.499 gld., iz plačalo pa se je v hranilnem prometu 15.331 gld., v čekovnem prometu pa 279.831 gld. Skupni promet poštne hranilnice iznašal je meseca februarja v naši državni polovici 200.999.601 gld.

— (Odhodnica,) katero so priredili prijatelji in narodna društva iz Celja odhajajočemu dr. Rosini v gostilni pri Jezerniku, je pokazala, koliko simpatij uživa dr. Rosina med štajerskimi brati. Posebno navdušeno sta bila vzprejeta govora g. šol. svetnika Krušiča, ki je povdarjal ozko vez med posvetno inteligenco in duhovništvom, kakor je na Štajerskem in pa dr. Rosine, ki se je zahvaljeval prijateljem in nazdravil neupogljivi gardi Celjskih Slovencev.

— (Petindvajsetletnico) svojega županovanja bode praznoval po želji tržanov št. Jurskih g. dr. Gustav Ipavc. Dne 24. m. m. je bilo namreč 25 let, odkar je zasedel županski stol v št. Jurji ob južni železnici. Uspešno njegovo delovanje se vidi povsod v prijaznem trgu.

— (Otrovana rodbina.) V Celji zboleli so člani rodbine oficijala Šeberja, ko so zaužili neko močusto jed. Konstatovalo se je, da je bila moka otrovana z arsenikom. Sodi se, da se je kdo hotel osvetiti nad Šeberjem.

— (Novo gasilno društvo) se bode osnovalo v Bučevcih pri Ljutomeru in so se pravila že predložila v potrjenje. Poveljstvo bode imelo slovensko. To je osmo gasilno društvo v ljutomerskem okraju.

— (Kadetska šola v Mariboru) otvorila se bode že letošnjo jesen ter se bode ta aktivirala za sedaj dva tečaja.

— (Deželna razstava na Koroškem.) Vodja strokovne šole za lesno obrt v Beljaku gosp. Pliva namerava predlagati v občnem zboru koroškega industrijalnega in obrtnega društva, da se l. 1896 ali 1897 priredi zopet koroška deželna razstava, kakor je bila l. 1885. Zadnja deželna razstava se je obnesla prav dobro in uplivala na vse strani prav blagodejno.

— (Goriške novice.) Goriški Slovenci prav požrtvovalno doprinašajo radovoljne zneske, da se vzdržujejo „Slogini“ šolski zavodi. Lani je vzprejelo uredništvo „Soče“ blizu 2000 gld. Tudi slovenske občine darujejo v to svrhu primerne vsote. Tako je zadnje dni poklonilo županstvo v št. An dražu 50 kron, županstvo v sv. Križu pa 20 kron. — Ker je državno pravdnštvo ustavilo preiskavo proti obdolženim Solkancem, ko se navzlic vsem poizvedovanjem ni dalo dokazati, da bi bili Solkanci kaj zakrivil, so se poškodovani Goričani pritožili v Trst. „Primorec“ pravi, da ve, zakaj so bili toli predrzni, da so to storili. — Novo bralno društvo se je ustanovilo v Volčjem Gradu pri Komnu in so se pravila predložila v potrjenje. Članov se je oglasilo že nad 50. — Na pritožbo urednika „Soče“ do ministerstva dobil je od višjega deželnega sodišča v Trstu že na dva utoka slovenski razsodbi. Ako bi vsak Slovenec v jednacijah slučajih postopal energično, bi bilo kmalu rešeno vprašanje o slovenskem uradovanju.

— (Velika „pevska bitka“) kluba biciklistov „Tržaškega Sokola“, ki se je vršila dne 3. t. m. v dvorani slov. čitalnice v Trstu, privabila je tja večino slovenske inteligencije Tržaške. Povabilu kluba Tržaškega odzvalo se je tudi 7 članov kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ v društveni opravi. Glavna točka celega večera je bila izvrstno uprizorjena opera „Pylades brez Oresta“. V operi se je odlikoval osobito g. Tolminski ter si s svojim krasnim glasom stekel občno priznanje. Izvrstni sta bili tudi nežni dve „Poljakinji“, kakor tudi v svoji službi strogi svečenik Diane g. Borovščakov, ki je poslušalce s svojim strašnim orožjem navdajal s strahom in grozo. Po operi pel je kolesarski zbor navlaš za to večer

zloženo pesem „Kolesarska“, ki je splošno ugajala. Potem pa je nastopil velikanski zbor črne vojske ter z velikim navdušenjem odpel „Bojno pesem“. Pri prosti zabavi napil je starosta „Sokola“ g. dr. Gregorin Ljubljanskim došlecem, na kar se je zahvalil g. Bohinec, tajnik Ljubljanskih biciklistov; g. Božidar Vernik pa se je zahvalil za izvrsten sprejem in napil tu druženi slovanski inteligenciji. — Drugi dan bil je v čast Ljubljanskim biciklistom improviziran izlet v Sežano, katerega se je udeležilo razven kolesarjev tudi mnogo slovenskega občinstva Tržaškega. V narodni hiši g. Pollaia zabavali so se izletniki do dohoda vlaka, in je bilo več navdušenih zdravic. Za biciklistko dirkališče v Ljubljani darovali so vrli Tržadani zopet 29 kron.

— (Nezgoda na morji.) Loydova parobroda „Orion“ (na potu iz Trsta v Reko) in „Elektra“ (iz Reke v Trst dohajajoč) trčila sta pri skalovji Porer skupaj in sta oba obtičala. „Orion“ je bil le malo poškodovan in je kmalu mogel nadaljevati vožnjo. Na „Elektri“ pa je škoda večja in je bilo več mornarjev ranjenih, jeden je mrtev, trije pa so težko ranjeni. Ranjence je prevedel parobrod „Messina“ v Pulj.

— (Slovanski pevski večer na Dunaji.) Koncertna pevka Bronislava Wolska, znana tudi Ljubljanskemu občinstvu od svojega koncerta v stari čitalnici, priredi dne 13. t. m. na Dunaji slovanski pevski večer, pri katerem bode pela skladbe raznih slovanskih skladateljev in narodne pesmi vseh slovanskih plemen.

— (Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) lepo napreduje ter ji prihajajo darovi iz vseh slojev naroda hrvatskega in slovenskega. Samo Zagrebški „Obzor“ je nabral doslej za družbo 1328 gld. 78 kr.

— (Hrvatske novice.) Operna stagione v Zagrebu se prične dne 1. aprila in se bode dalo tekom aprila 12 predstav oper: Aida, Carmen, Cavalleria rusticana, Faust, Mignon, Pagliacci, in Romeo in Julija. Solisti so večinoma italijanski umetniki, nekaj pa je tudi domačih hrvatskih. V zboru poje 21 moških in 15 žensk. — Te dni zgodil se je čudež, da je bila konfiskovana oficijozna „Agramer Zeitung“, ker je polemizirala proti „Obzoru“ prijavila odlomek iz konfiskovanega članka. — V Zagrebu se bode tudi letos zidalo mnogo novih hiš, ali pa se bodo prezidale in povzdignile na več nadstropij stare hiše. — V letnem zboru družbe sv. Jeronima se je vzprejel predlog, da se dajejo društvene knjige manj imovitim članom, posebno dijakom, delavcem in kmetom za polovico članarine, to je za 50 novč. mesto za 1 gld. Poskusilo se bode, se li na ta način da izdatno pomnožiti število članov. — Novi gledališki intendant gospod dr. pl. Miletič odide na daljao potovanje v svrhu gledaliških študij. Pogledal bode važnejša gledališča v našem cesarstvu, potem pa tudi v Italiji, Franciji in na Nemškem. Tako si bode svoje bogato izkustvo, ki je ima že zdaj, še prav izdatno pomnožil v korist in v napredek hrvatske dramatične umetnosti. — Po končanem zasedanju sabora pozval bode baje ban že obstoječo komisijo za zgradbo gledališča in bolnice in druge interese in strokovnjake v enketo, kateri bode predložil načrte za novo gledališče. Ko enketa odobri načrte, se bode takoj začelo graditi gledališče. — Hrvatsko-slovenska pesmarica, katero bode izdalo društvo „Kolo“, je že nad polovico dotiskana. Predbrojke za ceno 1 gld. se vzprejemajo samo še do 15. t. m. Pozneje se bode delo prodajalo po knjigarski ceni 1 gld. 50 kr. Naročila vzprejema „Kolo“ v Zagrebu.

— (Baronica Ivka Vranyczany,) soproga barona Dragana Vranyczanya, hči nekdanjega Ilirca odvetnika Gavra pl. Jakopovića, je predvčeranjem zjutraj umrla po dolgi bolezni v Zagrebu. Pokojnica je bila jako simpatična in ljubezniva žena, ki je imela vedno odprto roko za vsakega, kdor je pri nji iskal pomoči. Kar je pa za njo posebno značilno, to je njeno čisto rodoljubje, katero je manifestirala o mnogih prilikah, a po svojem čustvu in po svojih načelih je bila navdušena privrženka stranke prava. Pogreb je bil danes popoldne v Dubovcu pri Karlovcu. Lahka ji bila hrvatska zemljica, katero je tako goreče ljubila!

— (Mačka v torbi.) Kmet Laza Petrovič, doma iz Brinja, je šel v nedeljo iz Dugosela proti Zagrebu; na sredi puta se je hotel malo spočiti, torbo svojo pa, v kateri je imel malo kruha, slanin in svoj denar, je položil kraj sebe. Mož je zadremal

in v tem se je pritihoval nek cigan, ki mu je izpraznil torbo in vanjo vtaknil — mlado mačko. Ko je potem Petrovič nadaljeval svoj pot, začela se je mačka v torbi okoli plaziti, kmetič pa, ki ni vedel, kaj to pomeni, zagnal je torbo daleč od sebe in zdajci vidi, kako je mačka iz nje vun smuknila in urno zbežala. Ko zopet svojo torbo pobere — malo boječe seveda — vidi na svoje veliko začudenje, da je prazna, ker je ta šmentana mrcina ne samo kruh in slanino, nego tudi denar požrla.

— (Italijanske vojne ladije v Reki.) Iz Rima se poroča v Reko, da bodejo priplule tri italijanske vojne ladije v Reko, ako bi za čas bivanja nemškega cesarja Viljema v Opatiji prišel tja tudi cesar Franc Jozef.

— (Varstvene odredbe v Reki.) Za vzdrževanje javne varnosti v obsežni prostega dela Reškega pristanišča in ob obrežji se bode ustanovila posebna straža. Pomorska oblast in mestni magistrat se dogovarjata o tej zadevi. Stroški za 28 mož te straže bi znašali okoli 14000 gld. na leto. Plačevali bi jih trgovci, ki imajo v skladiščih svoje za loge blaga.

— (Razpisane službe.) Na medicinskem oddelku deželne bolnice v Ljubljani popolniti je služba sekundarija z letnim adjutom 600 gld. Prošnje za to službo poslati je vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 22. marca 1894. — S početkom šolskega leta 1894/95 bode izpraznjeno na državni spodnji gimnaziji v Ljubljani mesto veroučitelja z letno plačo 525 gld. in aktivitetno priklado 250 gld. in sistemiziranimi desetletnicami. Prošnje do dne 31. marca pri dež. šolskem svetu. — Na dvorazrednici pri sv. Križu poleg Thurn-Gallensteina je razpisano mesto drugega učitelja z letno plačo 450 gl. in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 31. marca pri okr. šolskem svetu v Litiji.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Slovenske vesti.) V spomin 70. rojstvenega dne pokojnega Bedřicha Smetane je bila v petek dne 2. t. m. slavnostna predstava v českom narodnem gledališču v Pragi. Pela se je Smetanova opera „Libuša“. V nedeljo se je slavnost ponovila in se je pela „Prodana nevesta“, in sicer 257 tikrat, odkar se poje, gotovo najslajnejši dokaz nje popularnosti. — V proslavo Slowackega, velikega pesnika in pisatelja poljskega, priredil se bode v Krakovu slavnostni večer, pri katerem sodeluje član češke opere v Pragi g. Vl. Florjanski. — V Poznanju je umrl pisatelj in član uredništva „Dziennika Poznańskiego“ Vladislav Molty. Bil je tudi izborni ilustrator in so se njegove podobe objavljale v Pariškem, „Le Monde illustré“. — Wawel, slavno bivališče poljskih kraljev v Krakovu, v katerem so zdaj vojašnica, ječe in vojna bolnica, naj bi se po predlogu „Gaz. Nar.“ odkupil od vojne erara, restavriral in kot narodovo darilo poklonil cesarju povodom 50letnega jubileja. Vsi poljski listi pozdravljajo to misel z navdušenjem. — V Varšavi umrl je glavni urednik „Kurjera Codziennego“ dr. Vl. Olendzki, jeden odličnejših žurnalistov poljskih, posebno kot pisatelj zgodovinsko-političnih spisov.

* (Bogata zapuščina.) V Levovu je umrl te dni g. Kajetan Zakaszewski, ki je ostavil vse svoje imetje, to je 400 000 gld. za ustanovitev zavoda za slepce. Pokojnik je bil jako znana osebnost v Levovu.

* (Hči Smetane.) Pri prvi predstavi opere „Hubička“ (Poljub) v dvorni operi na Dunaji bila je navzoča tudi hči pokojnega skladatelja, gospa Zdenka Heydušek. Na skromnem svojem prostoru plakala je solze radosti, videča sijajen uspeh opere pokojnega očeta. Drugi dan dobila je pevka glavne vloge v operi, gospica Renard šopek cvetlic s priloženim pismom, katerega podpis se je glasil: „Hči Smetane“.

* (O veliki Munkacsyjevi sliki,) katero je izgotovil za parlamentno palačo in ki predstavlja prihod Madjarov na Ogersko, niti madjarski listi ne sodijo posebno povoljno in nahajajo jedno ali drugo napako. Sploh se podoba niti iz daleka ne more primerjati z ono, ki predstavlja Krista pred Pilatom. Opravičeno se povprašuje, je li pač vredno, da se s to sliko velika večina ogerskega prebivalstva provokuje?

* (Demonstracije na Pariškem vseučilišču.) Ko je novovoljeni član francoske akademije Brunetiere hotel predavati na Sorbonni, zabranili so dijaki to z glasnim kričanjem. Nemir je bil tolik, da je morala posredovati policija. Mnogo dijakov je upilo: Živio Zola!

* (Nemška kultura v Sarajevu.) V Sarajevu čutili so nekateri širitelji nemštva potrebo, ustanoviti „Turnverein“, ki je te dni javno nastopil z večerno zabavo. Peli so se „Tiroler Liederquartette“ in jednake skladbe. Misel, da se ustanovi ta „Turnverein“ sprožil je nadgledar Proskowecz, neki Niemeczek zložil pa je „Turnermarsch“, ki so ga svirali društveni diletanti. Vest o ustanovitvi društva povzeli smo na pol oficijozni „Agr. Ztg.“, katera društvu kliče srčen „Gut Heil“. Oj ti blažena Bosna!

* (Sneg v južni Italiji.) Vsled hudih snežnih zametov se je podrla v občini Trecastagne na Siciljskem otoku 87 hiš in cerkev sv. Alfia, ki slovi po vsej Italiji zarad bogate zbirke slik starejših mojstrov in dragocenih altarskih prtov. Devet oseb je bilo ubitih pod razvalinami. V okraji Nicolosi so uničene vse oljke in se ceni škoda na več nego dva milijona lir.

* (Delavski izgredi v Milanu) so postali prav resni. Dne 3. t. m. bila je večja praska mej vojakov in demonstrantov in je bilo več ranjenih in mrtvih. Iz Rima odšli so vojakov v podkrepljenje posadke.

* (Umor v železniškem kupeju) Mej Luksemburgom in Nancy-em našli so graščaka Moreaua iz Nancya mrtvega v kupeju prvega razreda. Ker je bila denarna listnica prazna, se sodi, da je postal žrtva roparskega umora.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, ima v št. 5. to-le vsebino: J. Dmnik: Spisovni pouk; — Fr. Trošt: Popis priprav in poskusov pri obravnavi beril iz prirodoslovja; — A. Likozar: Opravila v šolski drevesnici meseca sušca; — Iz deželnega zbora kranjskega; — Književnost; — Listek; — Naši dopisi; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— Kmetovalec, ilustriran gospodarski list, ima v št. 4. tole vsebino: V čem so kmetovalci sami krivi, da kmetijski stan peša? — O nedostatkih v našem gozdarstvu; — Vzgoja okorenjenih trt v matičnjaku; — Šantav konj; — Kako pripravljamo prasičjo krmo? — Hmelj; — Kako ravnati z mladim drevjem, katero je poškodoval sneg; — Molža telic; — Čiščenje medu; — Krmljenje z gnilih krompirjem; — Vlačljivo mleko; — O naših poskusnjah s krompirjem v l. 1893; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— Matice Slovenská. Peti sešitek te cenene ljudske knjižnice prinaša nadaljevanje novel Svet. Hurbana Vajanskega, v „Obzoru“ pa mimo članka prof. Lamanskega „Tri sčty asijsko-evropské pevniny“ še tri druge zanimljive sestavke.

— „Vatrogasac“ ima v št. 5. tole vsebino: Okrožnica na avstrijske gasilne zaveze; — Požari slamom pokrivenih krovov; — Josip Huzek; — Jedinostveni vjezbenikov; — O zvezi cevi; — Iz vatrogasnih zajednica; — Iz vatrogasnih društava; — Naši dopisi; — Svaštice; — Iskrice.

— „Osŕvŕta“ listy pro rozhled v umŕni, vŕŕŕŕ a politice ima v 3. zvezku tole vsebino: Pantáta Bezoušek. O jeho radostech i starostech vypravuje Karel V. Rais; — Dělnici na dráze. Od Jana Vřesnického; — Na rozhraní. Od Jos. Proška; — Z nové literatury ruské. Píše Josef Mikš. II. Veteráni prosy; — Z nynějši Černé Hory. Píše prof. Josef Wüsch; — Přímé volby do říšské rady Historicko-politická studie od Jos. J. Toužimského. III. Převrat ze dne 6. bř. zna 1873; — Era Tasffova. Píše Adolf Srb. III. Český sŕm. Znepokojování německého lidu. Zmŕy v ministerstvu. Česká universita. Novela školská. Návrhy Wurmbbrandtŕva a Herbstŕva. Konec prvního období říšské rady; — Na železnicích amerických. Turistická causerie. Napsal dr. J. Guth; — Zlatohávek ohnivý. Z Ptáčích motivŕů od Adolfa H. yduka; — Mŕkká země. Od Karla Červinky; — Cinoherní novinky v Národním divadle. Posuzuje František Zákrevs; — Zasedání snŕu na českého. Píše Vlad. Svoboda; — Volné rozhledy. Od Františka Zákrevs; — Hŕdka vojenská. Od I. H. Bučovského.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. marca.*) Spincičeva zadeva se je po dogovorih, vršivših se mej naučnim ministrom, grofom Franom Coroninijem, dr. Ferjančičem in dr. Laginjo na predlog dr. Laginje postavila raz dnevni red.

Dunaj 7. marca. Glede zahtev slovenskih članov konservativnega kluba posvetovala sta se včeraj ministra Piener in

*) Iz včerajšnje konfiskovane številke.

Wurmbrand z načelniki levičarskega kluba, ministerski predsednik Windischgraetz pa z grofom Hohenwartom, dr. Ferjančičem in Šukljejem. V parlamentarnih krogih se govori, da se bo slovenskim tirjatvam deloma ugodilo.

Dunaj 6. marca.*) Ministerstvo je zaukazalo zopetno otvoritev Graške tehnike z motivacijo, da se je uverilo: da znane, čast profesorjev žaleče brošure niso izdali dijaki, da so za bodočnost normalne razmere na tehniki zajamčene in da so v brošuri navedene pritožbe zoper profesorje povsem neosnovane.

Praga 6. marca.*) Predsednik češke akademije, stavbeni svetnik Hlavka, poklonil je za češko slikarsko akademijo 100.000 gld.

Beligrad 6. marca.*) Splošno se pričakuje, da bo kralj pri današnji slavnosti rehabilitiral Milana kot člana kraljevske rodbine in srbskega državljana ter ga imenoval generalom.

Rim 6. marca.*) Finančni odsek volil predsednikom posl. Vacchellija, tajnikom posl. Carcana. Vladna kandidata sta propadla. Odsek je sklenil, da imajo biti razprave tajne. Posvetovanja se bodo končala šele po Veliki noči.

London 6. marca.*) Parlament se je včeraj z nenavadno kratkim prestolnim nagovorom zaključil.

Beligrad 7. marca. Včerajšnje slavnosti potekle povsem mirno. Kralj je podelil odlikovanja raznim ministrom, bivšim liberalnim ministrom Ribarcu, Bogičeviću in Kundoviću ter 257 častnikom. Milan se je udeležil slavnosti v uniformi srbskega polkovnika. Navzočen je bil tudi ruski poslanik Persiani.

Rim 7. marca. „Fanfulla“ javlja, da je ministerska kriza neizogibna ter napoveduje odstop Sonnina, Bosellija in Saracca. Kot njih nasledniki se imenujejo Fortis, Villa in Vacchelli.

*) Iz včerajšnje konfiskovane številke.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica na Vranskem imela je dne 4. t. m. svoj redni občni zbor. Leta 1893. je bilo prometa 175 343 gld. 66 kr. Pristopilo je leta 1893. novih zadruŕnikov 134, kateri so vplačali deleŕev 1340 gld., izstopilo pa 24 zadruŕnikov in vzdignilo deleŕev 240 gld. Leta 1892 je bilo 210 zadruŕnikov, kateri so imeli v deleŕih 2880 gld., koncem leta 1893 je bilo zadruŕnikov 326, kateri imajo vplačanih deleŕev 3980 gld. Hranilnih vlog vložilo se je leta 1893 od 132 vlagateljŕv 310krat 48.805 gld. 63 kr. vzdignilo pa 36 814 gld. 35 kr. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1892 je bilo 68 908 gld. 59 kr. Kapitalizovane obresti od hranil. vlog leta 1893. znašajo 2862 gld. 30 kr., tedaj je stanje hranilnih vlog koncem leta 1893 83 762 gld. 17 kr. Posojil se je l. 1893. izplačalo 176 zadruŕnikom 45.534 gld., vrnilo pa 11.082 gld. 38 kr. Stanje posojil koncem leta 1892. je bilo 45 262 gld. 24 kr., tedaj je stanje posojil koncem leta 1893 79 713 gld. 86 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ŕe tudi ni ud posojilnice in se obrestujejo po 4 1/2%. Posojila se dajejo proti 6% samo zadruŕnikom. Uradni dan je vsako sredo od 9 ure do pol 12. ure dopoldne. Ako je v sredo praznik ali sejem, uraduje se nasledni dan.

— Lokalna železnica Giesshŕbl-Puchstein. V c. kr. trgovinskem ministerstvu bila so danes pogajanja s tvrdko Henrik Mattoni zarad podelitve previŕnje koncesije za lokalno železnico od postaje Welchau-Wickwitz Buŕŕŕhradske železnice v Giesshŕbl-Puchstein, katera pogajanja so imela dovoljen uspeh.

Listnica uredništva.

Gospod J. E. Borŕtnik, naduŕitelj v ŕmariji: Potrujemo, da Vi niste pisali notice o volitvi ŕupana v ŕmariji.

— Ceneno domaŕe zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoŕa raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse teŕkote prebavljenja. Originalna ŕkatljica 1 gld. a. v. Po poŕtnem povzetji razpoŕilja ta praŕek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deŕeli je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (16—4)

Zahvala.

Veleŕastiti gospod semeniški profesor A. Zupanŕiŕ daroval je druŕstvu tiskarjev, kamnotiskarjev in kamno-piscev za Kranjsko vel koduŕno 200 kron v zlatu, za kar se mu v imenu druŕstva najiskrenejŕe zahvaljuje odbor.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Mariboru je blagovolila nakloniti akad. druŕstvu „Triglav“ podporo 50 gld., da si popolni svojo knjiŕnico z leposlovnimi in strokovnimi deli. Na tem daru se najiskrenejŕe zahvaljuje

odbor akad. druŕstva „Triglav“.

V Gradcu, dne 3. marca 1894.

V sredo, dné 7. marca 1894.

Na korist kapelniku „Dramatičnega društva“
prof. Franu Gerbič-u.

Predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo!

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Po češkem izvirniku preložil A. Funtek. Kapelnik g. prof. Fr. Gerbič. Uprizoril režiser g. Jos. Nolli.

Nove kostume izdelala sta vseskozi po figurinah narodnega gledališča v Pragi garderobiér „Dramatičnega društva“ g. J. Šturm in garderobiérka g. Widmajer.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.
Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustoppina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 1 gld. 40 kr., od IV. do VIII. vrste 1 gld. 20 kr., od IX. do XI. vrste 1 gld. — Balkonski sedeži I. vrste 80 kr., II. vrste 70 kr., III. vrste 60 kr. — Galerijski sedeži I. vrste 50 kr., od II. do V. vrste 40 kr. — Ustoppina v lože 70 kr. — Parterna stojišča 50 kr. — Dijaške in vojaške ustoppine 50 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustoppine se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bo v soboto, dné 10. marca 1894. l.

Umrli so v Ljubljani:

2. marca: Viktor Wiesmajer, krčmarjev sin, 9 mesecev, Rožne ulice št. 15. — Ana Wiesmajer, gostilničarjeva žena, 36 let, Rožne ulice št. 15. — Karol Cerar, šolskega sluga sin, 2 1/4 leta, Streliške ulice št. 11. — Ana Cerar, šolskega sluga hči, 4 leta, Streliške ulice št. 11. — Jera Ziegler, cerkvenikova žena, 68 let, Marije Terezije cesta št. 18.

3. marca: Ana Aleš, delavčeva hči, 6 mesecev, Streliške ulice št. 11. — Friderik Strus, posestnikov sin, 1 dan, Lingove ulice št. 7. — Franca Darovič, delavka, 46 let, Kravja dolina št. 11. — Alojz Novak, sodar, 45 let, Hrenove ulice št. 15.

4. marca: Matevž Bregar, knjigovezov sin, 16 1/2 let, Ulice na grad št. 4. — Franca Goričnik, dekla, 37 let, Sv. Petra cesta št. 12. — Ljudmila Sever, delavčeva hči, 7 mesecev, Opekarska cesta št. 41.

5. marca: Ivana Vreček, delavčeva hči, 2 leti, Streliške ulice št. 11. — Valentin Pessiak, zasobnik, 66 let, Pred Škofijo št. 11. — Marija Petrač, gostija, 93 let, Pokopališka cesta št. —

6. marca: Jožefa Pogočnik, gostilničarjeva hči, 2 leti, Krojaške ulice št. 3.

V deželni bolnici:

2. marca: Janez Bončar, delavec, 20 let.
5. marca: Blaž Musič, delavec, 72 let.

V vojaški bolnici:

5. marca: Gottlieb, Siedler, naddesetnik, 23 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. marca	7. zjutraj	735.5 mm.	2.2° C	sl. vzh.	obl.	13.20 mm.
	2. popol.	735.7 mm.	6.0° C	sl. svz.	dež.	
	9. zvečer	737.5 mm.	3.0° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
6. marca	7. zjutraj	737.6 mm.	-1.8° C	sl. vzh.	megla	
	2. popol.	734.3 mm.	5.6° C	sl. jzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	731.0 mm.	1.9° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 3.7° in 1.9°, za 1.2° nad in 0.6° pod normalom.

Štev. 4827.

Razglas.

(230—3)

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. leta, št. 22. dež. zak.) se javno naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilno volitev v občinski svet

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane

dné 1. marca 1894.

Orehe po 18 gld., češ-
plje po 8 gld., namizna
jabolka po 12 gld. za 100
kil, dobro slivovko po
45 kr. liter prodaja
Jos. Errath v Mokronogu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Dunajska borza

dné 7. marca t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 25 "
Avstrijska zlata renta	120 " 20 "
Avstrijska krona renta 4%	97 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	118 " 05 "
Ogerska krona renta 4%	95 " 25 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1024 " — "
Kreditne delnice	368 " 25 "
London vista	124 " 70 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 " 95 "
20 mark	12 " 20 "
20 frankov	9 " 90 1/2 "
Italijanski bankovci	43 " 27 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 85 "

Dné 6. marca t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 " 50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	197 " 75 "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	24 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	156 " 20 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	284 " — "
Papirnati rubelj	1 " 34 1/2 "

Tužnega srca javljam v svojem in v imenu
sorodnikov žalostno vest, da so naš preljudi oče,
gospod

Ignacij Klemenčič

posestnik na Kamenem potoku pri Trebnjem

danes po kratki bolezni, v 65. letu svoje dóbe,
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek dné 9. t. m. ob 9. uri
zjutraj.

Dragi rajnik bodi priporočen v blag spomin
in molitev.

V Trebnjem, dné 7. marca 1894.

Dr. Ign. Klemenčič,

c. kr. vsuđiliščni profesor,
sin.

(251)

Zahvala.

Za vse mnogobrojne izraze iskrenega prija-
teljskega sočutja ob priliki toli rane smrti na-
šega nepozabnega sina, oziroma brata

MAKSA

z'astí tudi za gniljivo nagrobno petje in za šte-
vilne krasne vence izreka s tem vsem prijateljem
in posebej še slavnim c. kr. okrajnim sodiščem v
Ilirski Bistrici, Radovljici in Škofji Loki in gos-
podom kolegom pokojnika udano svojo zahvalo

globoko užaljena

rodbina Logar.

(249)

V Škofji Loki, dné 7. marca 1894.

Pekarija

se dà v najem

(247—1)

na deželi v jako pripravnem kraju, tik farne cerkve
in štirirazredne šole, kjer ni do sedaj nobenega
peka. — Kje? pove upravníštvo „Slov. Naroda“.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljub-
ljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Frantsensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Aussee, Ischl,
Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linc, Bu-
dejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane,
Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Ob 2. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Frantsensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Frantsensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregio, Ouh,
Genavo, Paris, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger,
Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Dra-
dan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov,
Plzenj, Budejevice, Solnograda, Lince, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella
na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Frantsensfeste,
Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Draždano, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih
varov, Plzenj, Budejevice, Solnograda, Ischla, Gmunden, Lince, Steyra,
Paris, Genavo, Ouh, Bregio, Zell na Jeseru, Lend-Gasteina, Ino-
most, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka,
Celovca, Frantsensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Ce-
lovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

" 12. " 00 " popoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

" 1. " 01 " popoldne " "

" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

" 9. " 05 " popoldne " "

" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoldne " "

" 6. " 30 " zvečer " "

(4—52)

Hiša

v Trnovski ulici št. 7, z velikim vrtom, s pro-
dajal'n co in trafico, se iz proste roke prodá.
— Natančneje se poizvé pri lastniku. (223—8)

Prodaja hiše s kramarijo.

V nekem manjšem župnijskem kraju, 1/4 ure od neke
postaje južne železnice, z lepo lego, prodá se takoj in po
ceni prav dobro ohranjena hiša, v kateri se že dlje časa

kramarska obrt izvršuje, zajedno z vrtom in poljem
Pri kupu se potrebuje samo svota 800—1000 gld.

Posebno priporočilno je to posestvo za penzioniste, vdove
ali pa zasebnike, ki iščejo še malih dohodkov.
Več se izvé v A. Kališa pisarni za posredo-
vanje pri zasebnih opravilih na Prešernovem trgu
v Ljubljani. (244—1)

Podpisanec si usoja na Dunaji biva-
jočim Slovincem naznanjati, da je dobil
v njegovi gostilni

„Zum goldenen Lamm“

III., Rasumofskygasse 2 b

točno slovensko postrežbo in cenena
kranjska jedila.

Z velespoštovanjem

(243—1)

Jurij Huber.

Štev. 3994.

Ustanove za realce.

(226—2)

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je s pričetkom prvega semestra
tekočega šolskega leta jedno, od drugega semestra naprej pa drugo
mesto cesar Fran Josipovih, po občinskem svetu Ljub-
ljanskem osnovanih ustanov po 50 gld. na leto.

Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljansko mestno občino pristojni in
ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem rojeni ubožni dijaki tukajšnje
c. kr. višje realke.

Prošnje za te ustanove vložiti je s potrebnimi dokazili, t. j. s krstnim
listom, domovnico, ubožno m listom in pa s šolskima spričevaloma zadnjih dveh
semestrov, do dné 20. marca letos pri šolskem vodstvu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 26. februarja 1894.

Zahteva naj se poysođ:

(158—5)

Doering-ovo milo

— najboljšé milo svetá! —

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

Lastnina in tiak „Národne Tiskarne“.